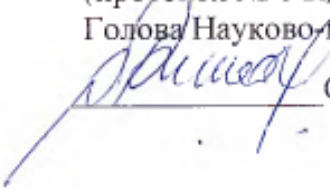

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28 серпня 2024р.)
Голова Науково-методичної ради

 Олександр ПИЖОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 073 Менеджмент

освітньо-професійна програма: Менеджмент

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК 1.11.

мова навчання: українська

Київ 2024

Розробники:

Харчук Тетяна Валеріївна, завідувач кафедри менеджменту і економіки спорту, доктор економічних наук, професор, tkharchuk@uni-sport.edu.ua

Закорко Олена Павлівна, кандидат економічних наук, доцент, ozakorko@uni-sport.edu.ua

Кургузенкова Людмила Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і економіки спорту, lkurhuzenkova@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою менеджменту і економіки спорту
(протокол № 10 від 29 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри

доктор економічних наук, професор
Тетяна ХАРЧУК

ПОГОДЖЕНО

Начальник навчально-методичного відділу

Ольга Д'ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення якості
вищої освіти, доцент

Сергій ПОПОВИЧ

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
1.1 Мета та завдання науково-педагогічної практики.....	4
1.2 Перелік компетентностей, які формуються під час проходження науково-педагогічної практики.....	5
1.3. Програмні результати навчання.....	5
1.4. Організація і керівництво науково-педагогічною практикою...	6
2. Зміст практики (етапи, види діяльності) та розподіл годин.....	7
3. Індивідуальні завдання.....	7
4. Форми контролю.....	9
5. Критерії оцінювання.....	9
6. Рекомендовані джерела інформації	10
7. Додатки.....	12

1. Загальні положення

Обсяг і тривалість науково-педагогічної практики відповідає вимогам стандарту вищої освіти, визначається освітньо-професійною програмою, відображається у навчальних планах і графіках освітнього процесу здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Менеджмент» на поточний навчальний рік.

Відповідно до навчальних планів практична підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування становить 90 годин, що відповідає 3 кредитам ЄКТС.

1.1. Мета і завдання науково-педагогічної практики

Закріплення теоретичних знань та формування практичних умінь у сфері викладацької та науково-методичної діяльності, розвиток педагогічної майстерності, оволодіння сучасними технологіями навчання та навичками організації освітнього процесу.

Завдання практики:

- Ознайомитися зі структурою, організацією, науковою та навчально-методичною роботою кафедри менеджменту і економіки спорту.
- Вивчити освітні програми, навчальні плани та методичні матеріали.
- Розробити фрагменти робочих програм дисциплін, навчально-методичні матеріали.
- Провести пробні заняття (лекційні, семінарські, практичні).
- Здобути досвід науково-методичної роботи (тези, статті, презентації).
- Сформувати педагогічні та комунікативні компетентності.

Після проходження науково-педагогічної практики здобувачі вищої освіти мають **знати**:

- Основи організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.
- Стандарти та вимоги до підготовки навчально-методичних матеріалів (робочі програми, силабуси, методичні рекомендації).
- Сучасні підходи та технології викладання менеджменту (активні, інтерактивні, неформальні методи).
- Методологію проведення лекційних, семінарських та практичних занять.
- Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, принципи академічної доброчесності.
- Психолого-педагогічні особливості роботи зі студентами різних рівнів підготовки.
- Методи використання цифрових освітніх технологій у викладанні менеджменту.

Здобувачі вищої освіти після проходження науково-педагогічної практики повинні **уміти**:

- Планувати та проводити навчальні заняття з дисциплін циклу «Менеджмент».
- Розробляти й оформляти навчально-методичні матеріали до занять.

- Використовувати сучасні освітні технології, інтерактивні методи та цифрові інструменти навчання.
- Формувати навчальні завдання та організовувати самостійну роботу студентів.
- Здійснювати оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти.
- Організовувати навчальну дискусію, керувати груповою роботою студентів.
- Аналізувати результати навчального процесу та вносити пропозиції щодо його вдосконалення.

1.2. Перелік компетентностей, які формуються під час проходження практики відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 2	Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) державною та іноземною мовами.
ЗК 3	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК 3	Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.
СК 6	Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.
СК 14	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

1.3. Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час проходження науково-педагогічної практики відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 7	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
ПРН 10	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для

	вирішення професійних задач.
ПРН 11	Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
ПРН 17	Вміти планувати та викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

1.4. Організація і керівництво науково-педагогічною практикою

Організація та керівництво науково-педагогічною практикою – це відповідальний процес, який вимагає узгоджених дій з боку університету та самого здобувача вищої освіти.

Загальну організацію науково-педагогічної практики та контроль за її проведенням здійснює завідувач кафедри менеджменту і економіки спорту та керівник практики від кафедри. Вони планують розподіл практикантів між викладачами–керівниками практики, а також здійснюють контроль за проходженням практики.

Безпосереднє керівництво здобувачами вищої освіти виконує викладач–керівник практикою, якого призначає завідувач кафедри відповідно до педагогічного навантаження. До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі, які мають стаж роботи за профілем підготовки фахівців не менше 3-х років. При призначенні викладача–керівника враховуються його наукові інтереси та спеціалізація здобувача вищої освіти.

Формат співпраці з керівниками практики і викладачами, за якими закріплюється практиканти, передбачає як очне спілкування на базах практики та в університеті, так і он-лайн зустрічі (платформи Zoom, Google meet).

Основні вимоги до планування, організації, проведення та підведення підсумків практичної підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра Національного університету фізичного виховання і спорту України регламентуються Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра у Національному університеті фізичного виховання і спорту України, розробленим відповідно до Закону України «Про вищу освіту», а також Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93 зі змінами та доповненнями.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням забезпечує керівник практики навчально-методичного відділу Університету. Безпосереднє навчально-методичне керівництво та виконання програми практики забезпечує завідувач кафедри під керівництвом декана факультету.

Обов'язками науково-педагогічного працівника-керівника практики від кафедри є: розроблення тематики індивідуальних завдань; узгодження з керівником практики від бази практики індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти, оформлення документів для проведення практики (щоденник практики); забезпечення проведення всіх організаційних заходів перед початком практики: надання здобувачам вищої освіти необхідних документів (програми практики, календарного плану, індивідуального завдання, методичних рекомендацій та ін.); надання організаційної допомоги здобувачам вищої освіти при складанні

календарного графіка проходження практики та методичної допомоги у процесі виконання ними індивідуальних завдань; проведення консультацій щодо опрацювання зібраного матеріалу та його використання при складанні заліку за результатами проходження практики.

Базою науково-педагогічної практики здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Менеджмент» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 073 Менеджмент є кафедра менеджменту і економіки спорту.

Здобувачі вищої освіти під час проходження практики зобов'язані: у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені робочою програмою практики та вказівками керівників практики; нести відповідальність за виконану роботу; своєчасно оформити звітну документацію за результатами практики та скласти залік з практики.

2. Зміст практики (етапи і види діяльності)

1. Ознайомчий етап: знайомство з кафедрою, вивчення документації, складання індивідуального плану.
2. Методичний етап: участь у розробці методичних матеріалів; відвідування та аналіз занять наставників.
3. Навчально-педагогічний етап: проведення фрагментів лекцій та семінарів, використання інтерактивних методів навчання.
4. Науково-методична діяльність: підготовка тез, участь у семінарах, розробка матеріалів для науково-педагогічної роботи.
5. Підсумковий етап: оформлення щоденника, підготовка звіту та його захист.

Обсяг практики – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Етап практики	Зміст роботи	Кількість годин
Ознайомчий етап	Ознайомлення з кафедрою, документацією, планування	6
Методичний етап	Підготовка матеріалів, відвідування занять	36
Навчально-педагогічний етап	Проведення фрагментів лекцій і практичних занять, взаємооцінювання виступів	12
Науково-методична діяльність	Тези, участь у семінарах, розробка методичних матеріалів	24
Підсумковий етап	Звіт, щоденник, захист	12
Усього		90

3. Індивідуальні завдання

Під час науково-педагогічної практики здобувач повинен виконати індивідуальні завдання, що фіксуються в його індивідуальному плані.

Для цього здобувачу необхідно:

- зібрати та проаналізувати навчально-методичні матеріали кафедри (освітні та робочі програми, їх методичне забезпечення);
- зібрати та проаналізувати нормативно-правове забезпечення організації освітнього процесу у закладах вищої освіти та безпосередньо в Університеті;
- ознайомитися з наявними інтернет-ресурсами з проблематики науково-педагогічної діяльності.

Виконання індивідуальних завдань зумовлене характером, напрямками діяльності, завданнями та повноваженнями Університету, де здобувач вищої освіти безпосередньо проходить практичну підготовку.

Завдання 1. *Ознайомлення з основними напрямками діяльності бази науково-педагогічної практики:*

- охарактеризувати структуру, цілі, завдання, основні напрямки діяльності бази науково-педагогічної практики (кафедри менеджменту і економіки спорту).

Завдання 2. *Ознайомлення з правовими засадами діяльності бази науково-педагогічної практики:*

- ознайомитися з нормативно-правовою базою, що регламентує діяльність кафедри, де здобувач безпосередньо проходить науково-педагогічну підготовку;
- вивчити та проаналізувати накази, розпорядження та інші документи бази підготовки, які розроблено на виконання нормативно-правових актів, організацію виконання актів законодавства, здійснення контролю за їх реалізацією.

Завдання 3: *Ознайомлення зі структурою та навчально-методичною діяльністю кафедри:*

- ознайомитися з роботою основних підрозділів, їх структурою, змістом і характером діяльності; дослідити взаємозв'язок з іншими підрозділами.

Завдання 4. *Відвідування занять викладачів-наставників та їх аналіз:*

- ознайомлення з методикою проведення лекцій;
- спостереження за діяльністю викладача;
- проаналізувати, як реалізуються навчальні, виховні та розвивальні цілі заняття.

Завдання 5. *Підготовка навчально-методичних матеріалів:*

- розробка плану-конспекту заняття;
- розробка презентаційного супроводу;
- підготовка кейсу для групової роботи та тестових завдань.

Завдання 6. *Проведення фрагментів лекцій, семінарських та практичних занять:*

- підготовка фрагментів лекцій за обраною темою та участь у лекціях і семінарах;
- підготовка міні-дискусій.

Завдання 7. *Участь у науково-методичній роботі кафедри (тези, семінари, методичні обговорення):*

- участь у науково-методичному семінарі;
- підготовка тез.

Завдання 8. Оформлення щоденника практики, підготовка та захист звіту:

- заповнення індивідуального плану, щоденника практики та звіту.

4. Форми контролю проходження науково-педагогічної практики

Контроль за виконанням завдань практики здійснюється керівниками від кафедри та від бази практики і включає такі форми:

1. Поточний контроль: регулярне обговорення зі здобувачем проміжних результатів; перевірка виконання індивідуального плану практики; контроль за веденням щоденника практики (записи про види діяльності, відвідані заняття, проведені власні лекції та семінари); надання консультацій з методики викладання та організації навчального процесу.

2. Проміжний контроль: представлення здобувачем підготовлених навчально-методичних матеріалів (конспектів лекцій, планів семінарських занять, завдань для самостійної роботи студентів); відвідування керівником практики фрагментів лекцій, які проводить магістрант, та їх аналіз; проведення співбесіди щодо засвоєння методики викладання та організації освітнього процесу.

3. Підсумковий контроль: захист звіту з практики на засіданні кафедри; надання відгука керівника з оцінкою рівня підготовки здобувача, його педагогічних і методичних умінь; оцінювання підготовлених навчально-методичних матеріалів; усний звіт здобувача щодо результатів виконаних завдань та набутого досвіду. Підсумкова оцінка включає результат поточного, проміжного та підсумкового оцінювання у формі диференційованого заліку.

5. Критерії оцінювання результатів науково-педагогічної практики

Оцінювання результатів науково-педагогічної практики здійснюється комплексно за такими критеріями:

1. Виконання індивідуального плану практики

- повнота та якість виконання завдань;
- дотримання термінів і плану-графіка роботи;
- систематичність ведення щоденника практики.

2. Методична підготовка

- розробка навчально-методичного пакету за обраною темою: (план-конспект заняття, презентаційний супровід (структура слайдів), кейс для групової роботи, практичні завдання, тестові завдання)

3. Педагогічна діяльність

- уміння проводити лекційні, семінарські та практичні заняття;
- застосування сучасних методів і технологій викладання;
- рівень комунікації зі студентами, організація дискусії та групової роботи;
- дотримання принципів академічної доброчесності та педагогічної етики.

4. Науково-дослідна складова

- інтеграція результатів власних наукових досліджень у навчальні матеріали;
 - використання актуальних джерел, прикладів, практичних кейсів;
 - вміння здійснювати педагогічний аналіз занять і робити висновки.
5. Звітна документація
- повнота та якість оформлення звіту з практики;
 - наявність усіх додатків (щоденник, відгук керівника, методичні розробки);
 - логічність, грамотність, структурованість звіту.
6. Захист звіту з практики
- чіткість і аргументованість представлення результатів практики;
 - здатність до саморефлексії та самооцінки педагогічної діяльності;
 - відповіді на запитання членів комісії, володіння професійною термінологією.
7. Критерії оцінювання
- Якість підготовлених матеріалів – 30%
 - Проведення занять – 30%
 - Активність у роботі кафедри – 20%
 - Звітність і захист – 20%

Шкала оцінювання:

- **90–100 балів (відмінно)** – виконано всі завдання, продемонстровано високий рівень методичної та педагогічної підготовки, оформлено звіт відповідно до вимог.
- **75–89 балів (добре)** – завдання виконані в повному обсязі з окремими недоліками, достатній рівень проведення занять і підготовки матеріалів.
- **60–74 бали (задовільно)** – завдання виконані частково, методичні матеріали та звіт мають суттєві недоліки, педагогічна діяльність потребує вдосконалення.
- **менше 60 балів (незадовільно)** – невиконання індивідуального плану, відсутність необхідної документації, низька якість педагогічної роботи.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Андрущенко В. П., Савельєв В. Л. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 356 с.
2. Белова С. Г., Кузнецова О. І. Методика викладання у вищій школі : підручник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 288 с.
3. Зязюн І. А., Крамущенко Л. В. Педагогіка і методика викладання у вищій школі. Київ : Вища школа, 2020. 312 с.

Додаткова література:

1. Колісник О. М. Організація освітнього процесу у вищій школі : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.
2. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 384 с.

3. Харчук Т.В., Закорко О.П. Модифікація основних принципів менеджменту у сфері фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика та досвід*. Економічна наука 2024. № 5. С.26-30. DOI: [10.32702/2306-6814.2024.5.26](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.5.26)

4. Харчук Т.В., Закорко О.П. Нові підходи до професійної підготовки менеджерів у спорті у контексті стратегічної програми розвитку фізичної культури і спорту та новацій освітнього законодавства. *Sport Science Spectrum*. 2024. №1 С.144-147. DOI: [10.32782/spectrum/2024-1-22](https://doi.org/10.32782/spectrum/2024-1-22)

5. Fry H., Ketteridge S., Marshall S. A Handbook for Teaching and Learning in Higher Education. 5th ed. London : Routledge, 2020. 456 p.

Електронні ресурси:

1. Закон України «Про вищу освіту» : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Методичні матеріали. URL: <https://naqa.gov.ua>

4. UNESCO. Teaching and Learning in Higher Education. URL: <https://unesco.org>

Додаток А

Щоденник практики

Прізвище, ім'я, по батькові студента: _____

Група: _____

База практики: _____

Керівник практики від кафедри: _____

Дата	Вид роботи	Короткий зміст виконаної роботи	Підпис керівника

Підпис студента: _____ Підпис керівника: _____

Індивідуальний план практики

Прізвище, ім'я, по батькові студента: _____

Група: _____

База практики: _____

Термін проходження практики: з .. 20__ р. по ..20__ р.

№	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Ознайомлення з Університетом та кафедрою		
2	Відвідування та аналіз занять викладачів- наставників		
3	Підготовка навчально-методичних матеріалів		
4	Проведення фрагментів лекційних і практичних занять		
5	Участь у науково-методичній роботі (тези, семінари)		
6	Оформлення та захист підсумкового звіту		

Керівник практики від кафедри: _____ (підпис)

Додаток В**Відгук керівника практики**

Прізвище, ім'я, по-батькові здобувача вищої освіти: _____

Група: _____

База практики: _____

Під час проходження практики здобувач вищої освіти виконав (ла) такі завдання:

Характеристика роботи здобувача вищої освіти:

Рівень сформованих компетентностей:

Загальна оцінка: _____

Керівник практики від бази: _____ (П.І.Б., підпис)

Керівник практики від кафедри: _____ (П.І.Б., підпис)